

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove volja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištev, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Dunaj 26. februarja. Zbornica državnih poslancev je s 165 glasi proti 107 sprejela tri goldinarski col na petrolej.

Berlin 26. februarja. Avstrijski cesarjevič Rudolf pride 3. marca sem cesarski dvor obiskat.

Pariz 26. februarja. Cesarjevič Rudolf je včeraj večer sem prišel in o polu dne naredil pohod pri predsedniku republike, Mac-Mahonu.

Berlin 25. februarja. Iz Peterburga se poroča: Mirovni načrti se podpišejo v soboto ali nedeljo. Precej potem pojde veliki knez Nikolaj z jedno divizijo garde in z jednim vojnim oddelkom, ki bode iz raznih polkov sestavljen, v Carigrad, kjer bodo ruski vojniki tri dni ostali, a potem po morji odpluli v Sebastopolj in Odeso. Ruska vojska ostane v Bolgariji, dokler se ne naredi in izpolnijo kadri bolgar-ke narodne vojske in tvrdnjave ne podero. Obrok 1½ leta se bode najbrž potreboval.

Pera 25. febr. V tukajšnjih diplomatskih krogih se misli, da konference morda niti ne bode. Mej Rusijo in porto je baje sklenena skrivna pogodba, vsled katere porta, tudi če bi povabljen bila, ne pride na konferenco.

Trnovo 24. febr. Ukaz kneza Čerkaškega uvaža v Bolgariji dolžnost, da mora vsak vojne zmožen Bolgar biti vojak. — Ob jednem se je proglasila ravnopravnost Muhamedanov s kristijani, izvzeti pa so Čerkezi in bašibozuki.

Volitve v deželne zборе odložene!

Dan današnji ima novinar mej mnogimi družimi tudi to nepriliko, da mu telegraf v

zadnjem trenutku vse dementira, kar je po dolžjem delu skombiniral na podlogi tega, kar je prej vedel. Tako je tudi nam včeraj naredil bil. Predvčeranjem smo dobili od uda odbora slovenske kandidate Štajerske in mislili, zdaj bode treba tudi novinarsko agitacijo začeti. Malo manj kot pol lista: članek in dva dopisa govoré o volitvah na Štajerskem. A ko hočemo stavljeni list v tisek dati, pride nam drug telegram z Dunaja ki nam vse podere: volitve za deželne zборе so **sistiranje**, dozdanje volitve volilnih mož so neveljavne, volitve bodo stoprav na jesen po Štajerskem, Koroškem, dolenjem in zgórenjem Avstrijskem, Češkem, Solnograškem, Bukovini, itd., kjer še niso lani volili kakor mi na Kranjskem.

Zakaj to? Kako da ministerstvo samo svoje naredbe oporeka? Kje so uzroki temu čisto nenadejanemu in v našem parlamentarnem življenji dozdaš še nezasišanemu, brezprimernemu postopanju?

Sistiranje ustave je bilo pod Belkredijem. Tačas so Slovanje v Avstriji boljših dni pričakovali. Tačas je minister Belkredi zarad sistiranja postal ljubljanski častni meščan!

Ali si smemo tudi zdaj od tega novega nepričakovanega sistiranja le kaj dobrega pričakovati?

Ko bi časi, v katerih živimo, ne bili tako silno težki in malo razumljivi, ter menj izpremenljivi, rekli bi: da. Ali kakor je javna situacija zdaj, mogoče je dvojno, — dobro in slabo, najboljše in najslabše za nas Slované in Slovence posebej.

Mogoče je, da so te, od ministerstva uže razpisane in uže vršče se volitve za deželne zборе zarad tega ustavljene, odložene, sistirane, ker zdaj nij nobenega parlamentarnega

ministerstva. Krona morda hoče počakati, da drugo ministerstvo, Slovanom, in sploh pravej Avstriji prijaznejše, volitve izvede potem, kadar se zdanje notranje težave končajo. Zdanje ministerstvo nema zaupanja od parlamenta, torej se je tudi visoka krona odločila tako važno delo, kakor so te volitve, družemu ministerstvu prihraniti. „Vi boste takó odstopili in šli, kadar končate nagodbo z Ogersko, ali kadar, (da se po knez-Auerspergovu govori) „pojde ta kelih mimo vas“, čemu torej še volitev v dež. zборе ne prepuščate družemu ministerstvu, ki za vami pride?“ Tako je utegnil cesar ministrom reči, ko jim je dejal, naj sistirajo volitve.

To je prvo naglo razlaganje pri nas, dasi nemamo pozitivnih poročil. Poleg tega je samo še jedno drugo mogoče, kakor se nam zdi.

In to drugo razlaganje za to nenadejano sistiranje ustavnega akta more biti, ako prej navedeno ne velja, samo — vojska. Dunajski in peštanski listi potrjujejo, da je situacija tudi v naši monarhiji postala pre-resna. Gotovo je, da bode Andrassy terjat od delegacij 60 milijonov kredita za naše vojne namene. Ali pojdemo proti Rusiji ali poleg Rusov v Bosno? Ali je zarad te bližnje akcije na zunaj sistirana volilna agitacija znotraj? Vse mogoče. Vendar mi naravnost povemo, da se nam ona prva mirnejša kombinacija bolj resnici podobna vidi. Mi ne moremo verovati, da bi se naša monarhija podala v boj z Rusijo, za katerega niso vsi Slovanje (razen nekaj kop poljskih šlahčičev), in celo večidel vsi ustavoverni in konservativni Nemci. Mi zaupamo v modrost cesarjevo, ki se dozdaš nij dal Magjarom pregovoriti.

Če pa je prva kombinacija resnična in pride potem Slovanom prijaznejše ministerstvo, potem bode pa tudi kranjski zbor raz-

Listek.

Prvi ruski pohodi v Carigrad.

(Prosto po M. Pogodinu.)

(Dalje.)

II.

Rurikova sopotnika Askold in Dir, zapustivši prvotno stolico kneza Rurika — Novgorod — uže tačas silno in po trgovini bogato glavno mesto Slovenov, odjadrala sta v lahkih ladijah po Dnjepru mimo Smolenska in Ljubeca do Kijeva, kjer sta si prisvojila vladanje. Tam sta počela strojiti enodrevke — ladjice iz jednega drevesa — in nabirati tovarišev. Ko je bilo pripravljenih 200 ladij, odpluli so po Dnjepru — premagali slape ali „pragove“ s tem, da so pred vsacim pragom na breg stopili in ladije na plečih nesli do spodnjega konca, ter po silnih težavah do-

speli do Črnega morja — do Konstatinopolja. A tam jim je raznesla in razbila burja skoraj vse ladije in le mala peščica predrznih prihodnikov se je rešila. Ta osoda pa nij ostrasila potomcev. Uže prvi Rurikov naslednik, knez Oleg, kateri je Askolda in Diru zvalil iz Kijeva in to mesto izbral si za stolico, odločil se je k novemu pohodu v Carigrad. V to svrhu je dal stesati, oziroma nakupiti, 2000 ladij. Leta 906 se je dvignil z veliko množico Slovenov, Varjagov, Čudov, Krivičev, Merceev, Poljancev, Severjanov, Drevljanov, Radimičev, Horvatov, odplul po Dnjepru, ki ima sedem pragov (slapov ali vodopadov). Pred vsacim „pragom“ morali so pohodniki stopiti na breg, deloma ladije in vse orožje nositi na plečih. Prišedši do ostrova sv. Evferija na dunavskem ustji, spočili so se nekaj dni in priskrbeli si vse potrebno za daljnjo vožnjo, naložili ladije na vozove — paruse — dospeli k Dnjestru,

k Belejreki, k Sulini, iz Suline po Črnem morji na ladijah do Carigrada. Grki so se zagradili in mesto zaprli. Oleg in njegovi vojniki, izstopivši na breg, razsipali so z ognjem in mečem, kar se jim je ustavilo, zažigali cerkve, razbijali palače, rubili, streljali in metali plenjenike v morje. Ustrašeni Grki so začeli prositi miru za kakšne si bodi uвете (ali pogoje), da bi se le prekratilo krvoprolitje in pustošenje. Oleg pošlje svojih mož k imperatorjema Levu in Aleksandru terjat, da se zavežeta plačati mu danj (tribut). Kar je terjat, vse so izpolnili Grki. Po obojni prisihi na mir obesil je Oleg svoj ščit na vrata Carigrada in s tem zaznamoval, da je to mesto zmagal, „pokazajušče pobjedu“.

Ravno tako nabral je Olegov naslednik Igor l. 941 veliko vojsko na pohod v Carigrad. Ko se je prikazal na Črnem morji, naznanili so Bolgari grškemu imperatorju, da

puščen in pri novih volitvah se nič ne bo-
jimo zmagati. Tako se nemškutarski kranjski
zbor niti sešel ne bode, — mrtvorajeno de te.

O vojski in miru.

Skleneno je torej, da bode naš minister
vnanjih zadev, Magjar Andrassy, terjal od de-
legacij 60 milijonov za vojne priprave. Sicer
poročajo, da delegacije niso pri dobri volji
to veliko svoto dovoliti, ali pri nas smo va-
jeni, da parlamentne večine privoljevajo vse
kar vlada zahteva. Dovolili bodo tedaj dele-
gati tudi omenjene milijone in Andrassy pojde
na konferenco (če se ta mej tem čisto ne iz-
gubi) oprt na meč. Ali proti komu bode z
vojsko žugal? Dan denes menda ne more ven-
dar nihče misliti, da bi bila Rusija zastonj
bojevala se in take čudežne zmage dosegla? Rusa
so šli brate Slovane izpod turškega
jarma osvoboditi, a zdaj vendar ne bodo tako
naivni, da bi brez storjenega celega dela
domov šli?

„Mar so v naših oficijalnih krogih popol-
nem prepričani o tem, da je Avstrija močna
dovolj, sama boj prevzeti proti Rusiji in
proti vsemu pod ruskimi zastavami
zjedinjenemu jugoslovanskemu sve-
tu?“ vpraša „N. fr. Pr.“ in njen odgovor je: ne.
Zato bode pač treba, da bodo Magjari in drugi
taki „prijatelji“ Slovanstva radi ali neradi
gledali pa mirni ostali, ko bode Rusija rešila
orijentalno vprašanje, ali vsaj prvi glavni del
njegov, v miru carigradskem.

O tem, kakšen bode ta mir, poroča „Reu-
terjev bureau“ iz Londona sledeče ulete:
„Bolgarija bode obsegala vse ozemlje mej Du-
navom in Balkanom, mej Črnim morjem in
Srbijo, večino Tracije in Macedonije, izvzemši
Dobručo in Adrijanopolj. Knez bolgarski
bode voljen v zboru veljakov (bolgarskih) in ga
bode porta potrdila z vladami vred. 30.000
Rusov obdrži Bolgarijo zasedeno. Črnagora
dobi Podgorico, morsko luko Barsko in še po-
večanja na severo-zapad. Srbija se zdatno po-
veča proti Bosni in Nišu. Dozdanje določbe o
Dardanelih ostanejo v veljavi. Turška vojna
odškodnina znaša 1400 milijonov rubljev ali
pa odstopljenje (armenskega) ozemlja v Aziji
ter šest oklopnih ladij. Poleg tega se ima
40 milijonov funtov šterlingov pokriti z danji
(tributi), 10 milijonov rubljev pa še posebej
Turčija plača za odškodnino ruskim podložnim
in za stroške turških vojnih ujetnikov.“

Še se ne ve, ali so ti mirovni pogoji tudi

pride Rus — 2000 ladij pokriva Črno morje.
Rusi so jo okrenili po azijskih bregih Črnega
morja, opustošili Bitinjo, Paflagonijo, Niko-
medijo, Pont. Prestrašeni carigradski impera-
tor Roman Lakanin cele noči nij mogel spati;
ker je bila njegova vojska odposlana proti
Saracenom, skrbelo ga je silno, kako bi se
Slovenom ubranil; a Igor je bil tako uverjen
o zmagi, da je velel vojakom ne ubijati Grkov
ampak ujemati jih žive v plen. Vendar njegova
nádeja ga je prevarila. Grki so metali grški
oganj v ruske ladije in mnogo ladij požgali.
Rusi, videči, kako so naglo gorele njih ladije,
poskakali so v vodo in se mnogi utopili. Ostali
so se rešili s pobegom na maloazijske bre-
gove, — a tam jih je uže čakala mej tem
časom zbrana grška vojska pod poveljnikom
Fokijem in jih je popolnem razbila. Pa tudi
ta nesreča nij oplašila Igorja in Rusov, da ne
bi več težili proti Carigradu.

oficijalno potrjeni, a uže so Slovanom sovražni
nemški časniki hudo črez nje in črez Rusijo
padli. Mej drugim pravijo baš Nemci, da je
Rusija neusmiljena s tepeno Turčijo.
Nemci to pravijo, oni isti, ki so od veselja
rokopleskali, ko so njih rojaki omikanim
in kulturnim Francozom pred sedmimi leti vse
neusmiljeneje na vrat stopili.

Ker glede Dardanel ti mirovni pogoji ni-
česa ne terjajo, odpade Angliji popolnem ves
uzrok, vmešavati se dalje v sklepanje miru,
ker ona je le na morji interesirana. Pač pa
se Turkoljubi srde, da ti mirovni pogoji „ža-
lijo interese Avstrije“, kar očitno nij res-
nica, ker magjarski in nemškutarski interesi
niso tudi avstrijski. Avstriji je in bode
svoboda Slovanov le na dobiček. Zato delajo
smrtni greh vsi oni, ki ščujejo Avstrijo na
vojsko zoper Rusijo, velikodušno osvobodite-
ljico naših bratov.

O turškem grozovladji v Bosni.

Ilija Guteša, predsednik društva za pod-
podporo bosniških beguncev v Zagrebu, je ob
priliki, ko se je odprl angleški parlament,
poslal angličanskemu politiku, George Camp-
bellu, daljšo spomenico, iz katere navajamo
tu nekatere najvažnejše točke. Po kratkem
uvodu pravi: „Nij baš treba, da je človek
sam rojen v tem ubogem in tako neusmiljeno
mučenem narodu, ako hče jasno misliti si po-
polnem brezmočni njega položaj ter da se mu
ježijo lasje, kadar se domisli turških grozo-
dejstev. Jaz menim, da mej vsemi civilizira-
nimi ljudmi nij nobednega najti mogoče, ka-
terelega srca bi samo pripoved mnogih muk,
katere so imeli trpeti ti mučeniki, ne ganila
globoko. Uže zadnjega kralja bosenskega,
kateri se je na zagotovilo telesne varnosti
svoje udal Turkom, prijeli so ti krvniki, odrli
in usmrtili na takov način. Za onega časa
so tudi pomorili, kar najgroznejše mogoče,
blizu 9000 najodličnejših mož naroda, a 30.000
dečakov so zbrali, jim usilili svojo vero ter
je, izkvarivši jih, ščuvali proti svojemu na-
rodu bojevati in svoje ljudi mesariti. To so
bili janičarje. Povsod so na isti način kristi-
jane oderali in so jim samo tedaj dali mir,
ako so se ti poturčili. In taka se je godila v
Turške vse do denašnje dobe napredka in
omike. Moritve so bile tem rabljem največje ve-
selje; otroke so pekli in starši so morali njih
meso jesti. Nobeden bi tega ne mogel verjeti, ako
ne bi o resničnosti takih žalostnih prigodkov pri-
čali premnogi svedoki. Nedavno tega so bosniški
dečaki 4—8. let pripovedovali g. dr. Ziemannu,
da so mej begom iz domače vasi in izgubivši
starše prišli na mesto, katerega pa niso znali
natančneje označiti, in so tam videli 17 in še
več otrok, visečih na vrveh z glavami proti
zemlji obrnjenimi. Bili so pa tako blizu drug
pri družem obešeni, da so se lahko doségli,
ter si nekoliko lajšali svoje težko stanje. Turki
to opazivši, so jim odsekali rokó. To je pri-
poved malih nedolžnih fantičev. — Septembra
meseca minolega leta so Turki srečali begoče
krdelo Bošnjakov, mej njimi 47 moških ter
obilo žensk in otrok, in grozni barbari so po-
sekali vse, kljubu prošnjam in zakletvam;
samo sedem možakov je uteklo. — Ravno
istega časa se je neka žena, ki je htela Tur-
kom umakniti se, vrgla v reko Uno, v katere
sredi je prišla in se oklenila neke povodne
rastline, katere se je tri dni držala. Ko so jo
drugi mimogredoči begunci ondi našli in na
breg prinesli, je posle nekaterih hipov iz-

dihnila dušo. To so krvave resničnosti, katere
ne trebajo nobednega razjasnenja.“ Nadalje
poudarja omenjeni memorandum velikodušnost
in dobrosrčnost angleško, osobito navaja člo-
vekoljubno delovanje dveh angleških gospdij,
Irby in Johnston, kateri ste, kamor koli ste
prišli, prinesli blagor, srečo in pomoč siro-
makom. Naposled se obrača pisatelj, Ilija
Guteša, do angleškega naroda ter prosi, da ne
bi strašnega Turka zagovarjal, a da bi po-
magal, da se tlačenej raji zagotovi življenje
ter napredek in pristavlja, da pomoč, ki bi ob
tem najvažnejšem času došla, ne bode brez
najplodnejšega sadu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. februarja.

O najvažnejšem, vso pozornost obse-
jočem činu naše notranje politike in o smeru
naše mobilizacije govorimo spredaj v člankih.
Črnogorski junak in senatski pred-
sednik Božo Petrovič je bil te dni na Dunaji
in je govoril z Andrassyjem in menda še z
drugimi krogi. Črnogorci hoté imeti morsko
luko Barsko, Magjari in drugi taki slovanski
prijatelji jim je pa ne privoščijo.

Vnanje države.

Iz Hercegovine se piše „Narodnemu
listu“, da so se vstali na posebnem shodu izre-
kli proti Magjarom kot glavnim sovražni-
kom svoje svobode. Ob enem so premišlje-
vali, da se bode hercegovinski narod teško
sam osvobodil, če ne pomaga Rusija in av-
strijski cesar kot hrvatski kralj. Čegar
zemlja je enkrat zgornja Hercegovina bila.

Iz Belgrada je bilo poročilo o nekem
razporu mej Srbijo in Rusijo, ker Rusi Srbom
ne menijo dosti zemlje od razbite Turčije od-
stopiti itd. To se zdaj vse preklicuje kot iz-
mišljena neresničnost. Rusija bode skrbela, da
Srbija dobi skoro celo Staro Srbijo in me-
sta Niš, Prizren, Novi Pazar itd.

Iz Rima poroča agencija Stefani: Vsa
vprašanja, ki so se obravnavala mej vaticanom
in raznimi vladami, bodo se zopet začela ob-
ravnavati. — Osobje papeževega dvora se
bode izpremenilo.

Dopisi.

Iz Maribora 26. febr. [Izv. dop.]

V soboto 23. t. m. je bil tukaj v čitalničnih
prostorih shod volilcev mariborskega, šentle-
nartskega in slovenj-bistriškega volilnega okraja.
Ker so volilci šentlenartskega okraja
zbog zmote, koje je pouzročil prejšnji okrajni
sodnik g. Morak v Št. Lenartu, ki je hotel,
da si št. lenartski okraj spada k mariborsko-
bistriškemu, samo za ta okraj kandidirati,
niso udeležili tega shoda, prišlo je drugih vo-
lilcev samo nekaj čez 50. Predsednik tukaj-
šnjega začasnega odbora g. dr. K. je v kratkem
nagovoru omenil važnost volitev in potem po-
prosil zbrane može, naj si volijo predsednika,
za katerega je bil g. dr. Gregorec izvoljen.
Voljeni predsednik je v širjem govoru razla-
gal in dokazoval, da nam doslej nemška stran-
karska večina v državnem in deželnem zboru
nij bremen zljajšala, temveč jih še pomnožiti
pomagala; dokazoval je, da nemške fraze o
liberalnosti, varčnosti nemškega gospodarstva
so le puhle, in da so vsi Seidli dozdej toliko
kakor ničesar za nas dobrega storili in da
zaradi tega ravno moramo domačine in na-
šince voliti, ki imajo ljubezen do nas in ki
poznajo, kje nas čevelj žuli.

Potem nastopi g. drd. Slanec in raz-
laga idealno stran volitve. Opozoruje na
to, da naši poslanci v materijalnem oziru ne
morejo dosti koristiti, ker jih ogromna ve-

činā Nemcev preglasuje, — razlaga potem naš položaj mej Nemci in Italijani in posebno na Štajerskem, in iz tega sklepa, da smo uže drugemu Slovensstvu dolžni kot prednja straža biti dobri vojaki, ki svojih mest ne predajemo protivniku. Če nič ne dosežejo naši poslanci, nam mora vendar prvo biti, da svetu pokažemo, da Slovenci še stojimo za obranitev domače zemlje pred tujim vplivom, ter da, akoravno nam je tujstvo po večjem našega tržana in mestjana obuzelo, vendar pod raševino našega kmeta pošteno slovensko srce bije. (Cel konec tega dopisa izpuščamo, ker so volitve sistirane in je situacija druga postala. Ur.)

Iz Kroke 26. febr. [Izv. dopis.] Po slavnih ruskih zmagah bode menda vendar zasijalo tudi nam Slovanom milejše solnce od Balkana do prekrasnega Triglava. Vedno bolj se tudi naše slovensko ljudstvo izdramljuje in za svojo narodnost poteguje. Tudi pri nas to ne zaostaja.

Prav zanimiv večer napravili so nam 24. t. m. udje novo združenega pevskega društva pod načelnikom nam zelo priljubljenim gospodom Markom Kovšca, tukajšnjem učiteljem, ki je v kratkem času izuril 15 pevcev, ki zares znajo izvrstno zapeti. Ta večer so napravili tudi prvo igro „Starost slabost“, veseloigro v 1. dejanji, dalje deklamacijo; deklamoval je prav dobro mlad fant, Luka. Daljni program veselici je bil petje pesni „Slava Slovincem“ (napev Haidrihov) in deklamacija „Pevčeva klet“ (napev Nedvčlov). Potem so se peči na odru pesni „Domovina mili kraj“ (napev Nedvčlov), „Moj dom“ (napev Vašakov) in „Pozdrav“ (napev Nedvčlov). Po izvršitvi programa smo se pri čaši dobrega vina zbrali in so še novi pevci mnogo lepih slovenskih pesnic zapeli. Splošna želja ljudstva, ki ga je bilo polno po vseh dvoranah, bila je ta, da bi bil kmalu zopet tak večer. Mlajši poslužili so se tudi take priložnosti in so plesali, da je predpustni čas svoj delež imel.

Ne smem pa pozabiti dobre misli gospoda načelnika petja, ki si je bil izmislil malo vstopnino po 10 kr. za šolsko orodje revnim šolarjem. Tako se je nabralo 15 gld. 50 kr., da bodo še ubogi šolarčki vedeli, da so tudi oni svojo talijo od zanimivega narodnega večera dobili. Vam pevcem in načelniku pevcev pa bodi lepa zahvala za razveseljenje.

Le kmalu nam odločite še tak večer, ker po združenih veselicah se narod utrjuje glede zavednosti in marsikatero dobro misel odobruje.

Iz Postojne 26. februarja. [Izviren dopis.] Kakor je bilo v vašem čislanim listu št. 44 omenjeno, imela je naša čitalnica 23. t. m. zadnjo predpustno veselico. — Dasi-ravno je dopisnik zelo povzdigoval pri tej veselici delujoče moči, vendar nam izid nij bil popolnem všeč. Od tako lepo sestavljenega in mikavnega programa smo se vendar ugodneje rešitve nadejali. — Pričela se je veselica s pesnijo „pri zibelki“, katera je glede pevcev še precej dobro izpadla. Dvospev „novi svet“ je na vsak način dober vpliv na poslušalce izdal in je bila ta pesen, poleg vseh težkih pasaž in prehodov z enega takta v drugega, izvrstno izpeljana. Dokaz temu veliki rokoplesk. — Samospev je izvršil gospod A. D. . . . h. Rešitev te točke je bila, kar se tiče pevca, popolnem ugodna, — a spremeljevalcu na glasoviru se nij ravno poznalo, da bi se bil s svojimi nalogami posebno seznanil. — Kar je pa najbolj navzočno gospodo k

smehu in k močnemu rokoplesku prisililo, bil je mični „turški palček“. On je bil tako izvrstno napravljen, da, ko so palčka, ki nas je, od Plevne prišedši, s svojimi prihodom počastil, v dvorano prinesli, je ljudstvo od te umetne priprave kar strmelo; — slišalo se je samo vsklikovati: „izvrstno! izvrstno!“

O tej točki nas gospod dopisnik nijste nikakor prevarili. Gospod C. D. . . . h je popolnem svoji nalogi ustregel. Pripoved o življenji malega palčka ter njegova pesen, ki jo je v svojem haremu, ko je še na turškem živl, svoji nepozabljivej „Polonici“ prepeval, bila je v resnici zelo smeja vredna. Pa tudi ples malega palčka se nij brez smeja in ploska končal, — tako, da se more reči, ta točka je bila občinstvu najbolj všeč.

Kakor moremo biti ponosni, da imamo mej soboj tako izvrstnega komika, tako ne moremo nasprotno igralca na citre, kateri se je potrudil od oddaljenega kraja semkaj priti, pohvaliti. Sviranje bilo je tako rekoč zaspano, nižji glasovi (accord) nijso bili na raznoterih mestih v soglasji z višjimi, včasih se še celo višji glas nij slišal, vse je kazalo, kakor da bi bil igralec strušljiv v izvršitvi svoje naloge.

Po izvršitvi programa pričel se je ples in radost je bila videti, kako se je mladina zabavala, mej tem, ko se je starejša gospoda z drugimi igrami kratkočasila.

Pozno zjutraj še le smo se z zadovoljnostjo razšli, z zahvalo našemu čitalničnemu odboru, kateri kljub hudemu pomanjkanju prostorov za veselice, vendar nam ta predpust te kratkočasnice odtegnil nij, posebno pa se mora gospodu Miroslavu Vičiču najtoplejše zahvalo izreči za njegovo prijaznost, s katero je tako rekoč čast rešil čitalnici.

Iz Trsta 26. februarja. [Izviren dopis.] Sesija porotnega sodišča, katera se začne meseca marca, odprla se bode najbrž z obravnavo proti uredniku slovenskega časnika „Edinosti“, gospodu Dolinarju. Stal bode pred porotniki, tožen radi nekega dopisa iz Logatca maja meseca minolega leta v „Edinosti“, od bivšega okrajnega glavarja, uže znanega g. Ogrinca in tamošnjega župnika g. Markiča. Obravnava bode 11. marca v dvorani deželne sodnije v Trstu. Dopis je kratek in toženi zapopadek je le, kakor dopisnik omenja, da se je miloščina slabo delila, in zakaj da je okrajni glavar mahoma službo zapustil. V teh stvareh sta našla Ogrinec in župnik Markič dlako, ter sta vložila tožbo zaradi žaljenja časti uže pred 8. meseci.

Narodna društva so tudi letošnji predpust jako živahna. Tržaška čitalnica je napravila besedo s plesom 16. t. m., katera je bila sijajna. Program je bil jako zanimiv, posebno, ker so peči gospodične razne odlomke oper; gospodičini pl. M. Pikeljeva in H. Azzolini imeli ste veliko nalogo, katero ste z gromovito pohvalo izvršile. Zbor, katerega je vodil g. Bartelj, je ta večer pel posebno dobro in morale so se ponavljati pesni na neodnehljivo zahtevanje očaranega občinstva. Po besedi je bil ples, katerega se je udeležil kaj krasen venec lepih dam, katerih je obilo v domačem taboru.

Rojanska čitalnica pa je imela minolo nedeljo besedo s tombolo in igro „V spanji“. Ker je bila izključljivo le za ude beseda, se je nij moglo toliko ljudstva udeležiti. Imeli so udje polno prostost v prostorih, ker, če se povabi tudi neude, so društveni prostori kmalu pretesni. Igra v „V spanji“ se je igrala izvr-

stno; gospa Dolinarjeva in gospodična Hučkova izkazali sta se, kakor po navadi. Gospod Wolf igral je dobro in taktno. Po igri je bil ples v zgornji dvorani prav živahen in udje so se zabavali v miru in veselju, orez gneče, ko druge krate.

Neki privilegirani kričači, katerim le alkohol jezik k petju omaje, pa prej terja obilo tributa, hoteli so društvu za ta večer črto črez račun potegniti, s tem, da bi bili zmotili igralca na glasoviru, kar se pa nij posrečilo.

Domače stvari.

— (Trgovinska zbornica kranjska) ima 1. marca ustanoviteljno prvo sejo po zadnjih volitvah.

— (V Ljubljano) doboste — tako nam piše tržaški dopisnik — namesto sedanjega političnega komisarja Kavsa, nadkomisarja g. Schweigerja, kateri je slovenščine popolnem zmožen.

— (Pevski večer.) V soboto dne 2. marca t. l. napravijo pevci tukajšnje narodne čitalnice svoj drugi letošnji večer, h kateremu se prijatelji petja in zabavnih večerov uljudno vabijo. Kakor se nam poroča, bode program jako pikanten in se ne bode pozabilo humoristične strni. Sviralo se bode na ročno harmoniko, predstavljalo se bode „pritiklovca“ i. t. d. Vstopnina je 15 kr. Čisti dohodek se bode izročil pevskej blaginici.

— (Umrli) je 24. februarja bivši jurist Ferko Zalokar po dolgem bolehanji doma v Metliki.

— (Za štipendije učiteljskim pravnikom) in pripravnicam v Ljubljani je ministerstvo dovolilo za 1878. leto 8000 gld. Če se k temu prišteje še 2420 gld. ostalih od lani, je tedaj 10.420 gld. za štipendije na razpolaganje, za čas od 16. sept. 1877 do konca decembra 1878.

— (Naši kazinarji) so izdali poročilo o delovanji svojega konstitucionalnega društva. Pravijo, da so pri zadnjih volitvah zmagali „freiheitliche principien!“ — Vsak človek na Kranjskem pa vendar ve, da je zmagal le Kočvarjev in Koclav denar. — Če pa se konstitucionalno društvo dalje baha, da „ima v svoji sredi moče, kateri so v državnem zboru za narodno-gospodarske stvari z vspehom delali“, moramo le konstatirati, da je predsednik konstitucionalnega društva dr. Supan v državnem zboru glasoval za podraženje kave, da si je mestni zbor ljubljanski, katerega ud je tudi dr. Supan, enoglasno peticioniral proti podraženju kave. To se pravi z vspehom delati za gospodarske koristi! To so nemškutarski močje. Le pobahajte se s tacimi karakteri!

— (Vabilo) k veselicam, kateri napravi društvo „Edinost“ v Ajdovščini dne 3. in 5. marca v svojih prostorih. Program je: 3. marca: domači ples; 5. marca: popoldne ob 1. uri „Korso“, zvečer kostumiran ples. Začetek je točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina k plesu 1 gld. Vstopnice se dobivajo le proti izkazu vabila. Odbor.

— (Požar.) Z Razdrtega se nam piše: V nedeljo 24. t. m. mej dopoldansko službo bažjo vnelo se je gospodarsko poslopje M. Simčiča v Brezji. Ljudje so to opazili, ter so ogenj takoj pogasili. Pol ure potem pa se vname zopet hlev ravno tistega posestnika in ogenj se tako hitro razširil, da nij bilo na gašenje niti misliti. Ljudje, ki nijso bili sli v cerkev, prizadevali so si kolikor mogoče ob-

varovati vsaj sosednja poslopja; toda veter, ki je ravno precej ostro od severa pihal, ovi-ral je njihova prizadevanja in v kratkem so pogorela poslopja štirim posestnikom. Od teh so bili trije zavarovani pri banki „Slaviji“; toda Simčič, pri katerem je goreti začelo, je plačilo zamudil. Četrti nij bil zavarovan.

— (Požar) Piše se nam z Motnika: 19. februarja je pogorel posestnik na Barcih. Lanskega leta 2. novembra so pa pa pogo-rele Kalane. Zavarovani niso bili. Čudno je le, da naš kmet rajši v taberni denar zapravlja kakor da bi majhen znesek kakej zavaroval-nici plačeval. Kadar rudeči petelin po strehi skače, tačas je prepozno žalovati.

Razne vesti.

* (Minister — menih.) Ogerskega ministra za bogočastje, Treforta, so 24. t. m. v Pešti instalirali za konfratra ondotnih fran-čiškanov. Ob tej priliki je bila velika pojedini, pri kateri so bili navzočni mnogi konfra-tri, med njimi tudi znani skladatelj Liszt. Vsak konfrater ima pravico priti kadar ga je volja v kakov kloster na obed.

* (Zadnja baronica Paravicini) je v visokej starosti umrla minoli teden na svojem gradu Rundeggu na Tirolskem. Nje stari oča se je bil oženil l. 1749, ko je bil uže 84 let star. Soproga mu je rodila še 8 otrok in ker je mož dosegel 104. leto ter se je bil v svojem 14. letu prvič oženil, stala je pri smrtnej postelji očetovej hči v 80. letu.

* (O novem papeži) zdaj časopisi mnogo pripovedujejo. Vsi pravijo, da je jako strog in da odpravlja dozdanje navade denar-nega lahkega gospodarstva.

Národno gospodarstvo.

Kmetiška društva za mejsobojno zavarovanje.

Nij še dolgo tega, kar smo poročali o knjižici „Zavarovanje proti požaru“, katero je izdal profesor Žitek na Ptujem. V tej knji-žici obrača se pisatelj proti takimenovanim kmetiškim zavarovalnim društvom, katera se posebno mej nemškimi, duševno topimi, kmeti na Štirskem in Gorenje-Avstrijskem ne le ohranjujejo, ampak celo razširjajo. Profesor Žitek je v tej knjižici svojim Gorenje-Radgon-skim rojakom, katerim so nekateri spekulati-vni polukmetje — ki so pa za-se jako slabi gospodarji — začeli dopovedovati o koristih, ki jim bodo nastale, ako ustanove takovo društvo, na podlagi neovrgljivih statističnih dat, dokazal, da bi po takovem društvu le škodo trpeli.

Ko smo ono knjižico brali, nijsmo si mogli misliti, da se nam bo kmalu treba pečati z enakim projektom na Kranjskem. Piše se nam namreč, da si hočejo kmetje pri sv. Trojici nad Cerknico po nasvetu njihovega župnika osnovati mejsobojno zavarovalno društvo. Mi bi ne bili nikedar verjeli, da se s takovim projektom more pri nas na Slovenskem kedo pečati, kajti prepričani smo bili, da ima naš prosti možak več inteligentnosti, ko bližnji sosed njegov, gorenje-štirski ali gorenje-koroški trotelj; ko smo se pa v svojei sodbi tako ne prijetno zmotili, tolaži nas samo okoliščina, da ideja, o katerej govorimo, prihaja iz naših hribov, kjer so slovenskim kmetom najbližnji sosedje volkovi.

Dasiravno je stvar sama na sebi smešna, moramo ji vendar tudi nekoliko ogledati od resne strani, kajti nahaja se sem in tja celo mej izobraženci ljudij, katerim se vsaka, še tako prismojena misel zdi biti izvrstna, samo ako se o njej prej še nij govorilo toliko, da bi se bila zadostno dokazala njena sredo-večnost.

Svetotrojiškim kmetom in njihovem žup-niku zde se morebiti vsa zavarovalna društva čisto nepotrebna; kajti, tako modrujejo ti ljudje, čemu bi mi nosili denar raznim blagajnicam, ko si ga vendar lahko ohranimo v žepih. Do-govore se tedaj mej soboj, izvolijo blagajnika,

— menda župnika kot glavnega faizeurja tega podvzetja — ter plačujejo njemu vsako leto premijo, tako nizko, da ne znaša niti polovice tistega denarja, katerega so prej nosili plače-vat „na Grac, na Prag, na Trst“ in druge kraje, kjer se nahajajo njihovega denarja željni judovski in nejudovski zavarovalci. — Kaj pa, če bi gorelo? Kedo pravi, da bo go-relo, kaj nijsmo dali sv. Florijanu na stran-skem altarji takovo golido v roko, da zalije z njo celo cerkniško dolino, ko bi bilo tega treba!

In vendar, ko bi do požara prišlo, kaj bodo počeli Svetotrojičanje, ki so bili dosedaj zavarovani pri različnih dobrih društvih, se-daj pa se zanašajo na vlastno slabo moč in pomoč. V tacem slučaju bilo bi potreba, da bi ostali člani kmetiške zadruge plačali vso škodo pogorelcem, to je tedaj najboljši pri-pomoček, da cela okolica v kratkem pride na beraško palico ali pa, da si bodo ljudje ene občine v kratkem posegali mejsebojno v lase kot sovražniki drug družemu, namestu, da bi pomagali drug družemu.

Na tak način bi bila vsa zavarovalna društva čisto nepotrebna, kajti, ako se hoče vsak sam pri sebi zavarovati, stori to lahko brez daljših okoliščin in sitnostij. In kaj so takova društva brez vsakršnega premoženja, ustanovljena pod predsedništvom sv. Flori-jana, družega, ko zavarovanje vsacega pri sa-mem sebi?

Država se pač enakemu združevanju ne more upirati, ker je sankcionirala zakon o zadrugah, zato bi morala pa biti skrb in na-loga vsacega domoljuba, posebno pa našega časnikarstva, da se z vsemi silami bori proti takovemu Abderitovstvu, katero bi utegnilo razdejati enako raku naše sicer zdrave na-rodno gospodarske odnošaje.

Postano.

Nij pokoja nij miru, od kar so se v našo srenjo naselili duhovi razpore, ki neprenehoma hujskajo zoper mojega očeta, bivšega župana 11 let. Da bi mu vsaj nekoliko olajšal starih let dneve, me sili otroška dolžnost, odločao se oglašiti zoper take spletke, kakoršne prihajajo od svojati g. Peharca.

Moj oče je županoval dobrih 11 let. V tom času je bil v občini mir, vse je šlo prav, vse je bilo zadovoljno. Kar pride g. Peharec in skali ta ljubi mir. Po njegovm prizadevanji se voli nov župan, ki je bil po njegovi volji. Kako je bil pa po volji občine, kaže to najboljše, da je v dveh letih za njim uže tretji župan.

Županovanje mojega očeta je bilo občini ceno, ker za vse svoje obilo delo nijso računili nič; zdaj pa je drugače. Novi župani stanejo občino leto in dan več ko 300 gld. Na mesto pa, da bi novo žu-panstvo pelo hvalo za njegovo nesebičnost, terja od njega za pretekla leta njegovega županovanja nič manj ko 994 gld., kar na kratko, brez kakih daljših dokazov. To bo prišlo mojega očeta, da on od svoje strani položi račun za svoje delo, skrb in lastno stroške, in ta račun bude mnogo večji, kakor je znesek, ki ga novi župan po pritisku g. Peharca od njega terja. Tedaj bo občina izpoznala, kateri župan je bil boljši, kajti moj oče je pripravljen dati svojo pravico sodnji v roke. Totem se bo pokazala „korist“, katero je gosp. Peharec z novim županom občini obetal pred vsem svetom. Moj oče bi nikoli ne bil na noge stopil, ko bi ga g. Peharčeva svojat ne silila braniti svojo čast, katero je toliko let no-oskruneno ohranil.

Toliko v premislek Medvodске srenji, ki naj se, če bo prišla v škodo, zahvali za to sedanjemu občinskemu zastopu, ki je izbrau po gosp. Pehar-čevaj volji.

V Medvodah, 25. svečana 1878.

(66)

Nikolaj Jamnik.

Tuji.

27. februarja:

Pri Mailé: Kohn iz Dunaja. — Krönig iz Trsta. — Brauchbar iz Dunaja. — Kuntara iz Go-ricce. — Hörlér iz Dunaja.

Tržne cene

v Ljubljani 27. februarja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld 59 kr.; — rež 6 gld. 50 kr.; — ječmen 6 gld. 01 kr.; — oves 3 gld. 57 kr.; — ajda 6 gld. 34 kr.; — prosó 6 gld. 18 kr.; — koruza 6 gld. 63 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh trisen — gld. 18 kr.; — špeh povojen — gld. 72 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 7 kr.; goveduine kilogram 52 kr.; — teleatine 50 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 95 kr.; — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 27. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	62 gld. 40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	67	—
Zlata renta . . .	74	—
1860 drž. posojilo . . .	110	—
Akcije národne banke . . .	790	—
Kreditne akcije . . .	229	—
London . . .	119	20
Napol. . .	9	53 ¹ / ₂
Č. kr. cekini . . .	5	63
šrebro . . .	106	80
Državne marke . . .	58	70

Loterijne srečke.

V Trstu 23. febr.: 54. 70. 2. 64. 17.
V Linci 23. febr.: 52. 77. 2. 22. 17.

Sprejme s:

učenec

v prod. jalnico na deželi. Več se izve pri opravištvu „Slovenskega Naroda“. (63—2)

Vsem prijateljem in znancem naznanjava tužnim srcem, da so vsi naju ljubi otroci

Josip, Henrijeta in Marijca,

zamrli, ter ob enem izrekava p. n. občin-stvu krškega mesta za izkazano sočutje srčno zahvalo.

**Anton Zadnik,
Henrijeta Zadnik.**

Krško, 24. februarja 1878. (64—2)

Adolf Eberl

na Marijnem trgu poleg frančiškan-skega mosta v Ljubljani,

prodaje najboljše in najcenejše

oljnate barve in firneže

svoje fabrikacije.

Naročbe na ven se izvršajo s povzetjem. (67—1)

Centralni bureau

trštvu z blagom in pridelki!

tudi

za pridelke gospodarstvene, obrtske, rudniške in gozdniške!

Nakupuje in prodaje se blago in deželni pridelki za prekupo, zaloge za poskušnje in naročila, tudi se mogó takoj dajati vsakršne predplače v gotovini; za kakova večja podvzetja je na razpolaganje obilno naloženega denarja, kateri se more prejemati gotovo in točno. Občna trgovska agentura za uvažanje in iz-ražanje z zastopstvi v naših in v tujih deželah ter sč-častnimi zvezami z vsemi večjimi kraji za obrtstvo in s pristanišči vse Evrope: Leo Binder, Wien, Kärntner-Ring 1, & verl. Kärntnerstrasse 55, na Dunaji usta-novljena od l. 1851).

Posebni oddelek človekoljubnemu zavodu

za uradnike

in

namestenja

v višje službe za oba spola.

Iščoče službe,

v trgovske, tehnične, gozdniške, kmetijske, kulturne, obrtske, umetniške, muzikalne, peeske, vednostne, učiteljske in odgojiteljske stroki — obeh spolov, v zadnjem tudi z znanjem jezikov, petja in muzike, pri-poročamo in oskrbujemo uže mnogo let s priznano solidnostjo in strokovnjaštvom čestitim gospodom principalom, obrtnikom, zavodom, društvom, visokej go-spodi in družinam, prav kakor žolí itd. v največjo zadovoljnost in brezplačno; pri tem ne gledamo, da se z denarjem okoristimo, nego to opravljamo zgolj iz človekoljubnih namenov ter žrtvujemo vse svoje moči, da dosežemo svojo humanno serho.

Leo Binder, (278—9)

glavni agent, lastnik in utemeljitelj tega človekoljubnega zavoda, (Wien, Stadt, verl. Kärntnerstrasse 55).

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.